

Iskali bodo krivce za jalove prodaje Mercatorja

Pred podpisom pogodbe z Agrokorjem Vodstvo Mercatorja hoče kupca s svežim tujim kapitalom – Dodatni protikrizni ukrepi do konca junija

LJUBLJANA – Žiga Debeljak, ki je vodil Mercator do lanskega poletja, je na vprašanja o prodaji odgovarjal: To je stvar lastnikov, uprava pa je dolžna zavarovati interese podjetja in zaposlenih. In je pomagal zminirati osmi poskus. Njegov naslednik Toni Balažič izhaja iz iste podmene, vendar v prodajnem procesu deluje proaktivno.

BOŽENA KRIZNIK VANJA TEKAVEC

Če začnemo pri sedanjih upravi: ta je na začetku mandata opozorila, da je čas zelo neugoden za prodajo, stanje v družbi pa ne najboljše. Ker so večinski lastniki vztrajali pri prodaji, jih je uprava podprla in zdaj tvorno sodeluje.

Prodajo je sklenila podpreti pod tremi pogoji: najprej, da jo kupi nekdo s svežim kapitalom, in ne s posojili. Mercator ima že sam okoli 1,1 milijarde evrov kreditov in je torej precej zadolžen. Drugi kriterij je bil, da prodajni proces podpirajo tudi banke upnice, saj bo le tako lahko izvedla obsežni proces restrukturiranja dolgov. O tem se pogaja s kar 55 bankami, večinoma iz tujine. Tretji kriterij pa je za Mercator najpomembnejši: da novi kupec podpira nadaljnji razvoj družbe. Iz ravnjanja uprave je mogoče sklepati, da so ti kriteriji vsaj večinoma izpolnjeni.

Nujen je sveži kapital

Podrobnosti iz prodajnega sporazuma v času pogajanj niso znane. Pri večjih lastniških vstopih po navadi tuji investitor pripelje v družbo nekaj svojega kapitala in se z upnicami sporazume o prihodnji strukturi dolga; ne nazadnje je skupaj s kapitalom prevzel tudi obveznosti. Se potem zadolženost ciljne družbe zmanjša? To je pač ena od možnosti, ugodna za investitorja in družbo: če ta sodeluje v procesu konsolidacije v regiji (npr. Agrokorjev nakup Mercatorja), kjer se ustvarjajo nove sinergije in nova vrednost, vsaj del te vrednosti ostane v prevzeti družbi. To povečuje sposobnost za reprogram in poplačilo dolgov. Druga

možnost je, da se reprogramira v okviru stare lastniške strukture in poslovanja, brez svežega kapitala za razvoj.

Kako bo to storil Agrokor? Po uradno nepotrjenem scenariju bo odkup Mercatorja financiral z dokapitalizacijo. Njegova finančna partnerja, EBRD in JP Morgan, bosta v Agrokor po nekaterih informacijah vložila okoli 400 milijonov evrov, s tem pa bi hrvaški trgovec poravnal kupnino za Mercator. V perspektivi naj bi se koncern razdelil na proizvodnjo hrane in trgovine. Prva naj bi ostala v stoddotni lasti Ivica Todorica, trgovski holding, v katerem bosta Konzum in Mercator z obema trgovskima znamkama, pa bi po določenem času uvrstili na borzo in manjšinski delež ponudili investitorjem. Zbrana sredstva bi vložili v razvoj družbe in širitev na regijskih trgih.

Dodatnih odpušljanj ne bo

Tako deležnike kot javnost zanima tudi, kakšne zaveze bo poleg finančnih jamstev ob kupo-prodaji dal novi lastnik. V mislih imamo vprašanja sedeža družbe, ki naj bi seveda ostal v Sloveniji, obstoja in razvoja Mercatorjeve blagovne znamke, možnosti za ohranitev delovnih mest in plač, spoštovanje kolektivne pogodbe, razmerja z dobavitelji. Podrobnosti o tem še niso javno znane (morda bodo danes oziroma ko bo prodajni sporazum podpisan), dejstvo pa je, da jih je treba presojati v luči gospodarskih razmer in stanja v Mercatorju.

Predsednika uprave Mercatorja **Tonija Balažiča** smo vprašali, kakšni so novi protikrizni ukrepi, ki jih je napovedal marca. »Ko smo oktobra načrtovali poslovanje v letošnjem letu, smo ukrepe zasnovali na tedanjih gospodarskih napovedih, torej ničelni rasti. Zdaj so se razmere in tudi napovedi precej poslabšale, gospodarska rast bo negativna, zato smo morali kot odgovorna uprava pripraviti dodatne ukrepe, s katerimi se bomo prilagajali novim razmeram. Še naprej bomo zniževali stroške. Sedanja strategija se je dobro uveljavila, znižanje stroškov je večje od načrtovanega, a to še ni dovolj. Dodatno bomo zniževali fiksne stroške, optimizirali poslovne procese, zni-

žali vsa nepotrebna vlaganja.« Pa plače? »Zniževanje stroškov dela je vedno dvorezen meč,« je prepričan Balažič, »ker nima kratkoročnih učinkov, ki jih preprosto potrebujemo. Zato smo se osredotočili na tiste ukrepe, ki lahko zagotovijo takojšnje rezultate. Za zdaj ostajamo tudi pri zmanjševanju števila zaposlenih, kot smo ga predvideli v osnovni strategiji, torej od 800 do 1000 ljudi v celotni skupini.«

Bo Žiga Debeljak dobil razrešnico?

Medtem ko delničarji že odločajo o novem poskusu prodaje Mercatorja, še niso poiskali odgovornih za prejšnje neuspele; zlasti za zadnjega, ko so imeli na mizi ponudbo Agrokorja za 221 evrov za delnico, a jo je hrvaški kupec po vrsti zapletov umaknil, delničarji pa so ostali brez kupnine. Najslabše jo je odnesla Pivovarna Laško, ki bi ob ceni 221 evrov za delnico iztržila za svoj četrtinski delež nekaj manj kot 200 milijonov evrov, danes pa za polovico manj.

Več o tem bo morda mogoče slišati na **skupščini Mercatorja**, sklicani za prihodnji torek, saj bodo delničarji pod posebno točko obravnavali tudi enega od zadnjih obrambnih manevrov Mercatorja pred sovražnim prevzemom Agrokorja.

Spomnimo: tik pred koncem leta 2011 je uprava Mercatorja z Žigom Debeljakom na čelu napovedala prevzem Pivovarne Laško in blokirala nadaljnje pogovore z Agrokorjem.

Na to potezo so se lani odzvali v banki Unicredit (osem odstotna lastnica Mercatorja) in zahtevali posebno revizijo vseh poslov Mercatorja v zvezi s prevzemno namero za Pivovarno Laško v zadnjih petih letih, predvsem ustreznost odločitve o objavi namere in prevzemne ponudbe. Poročilo revizorske družbe Ernst & Young je zdaj pripravljeno in ga bodo obravnavali tudi delničarji. Burno razpravo pa gre najverjetneje pričakovati tudi pri glasovanju o razrešnici nadzornikom in upravi Mercatorja za delo v letu 2012, saj sta lani družbo vodili dve ekipi; do prvega junija je bil na čelu ekipa Žige Debeljaka, potem je krmilo prevzel Toni Balažič. Lani se je

Page: 3

Reach: 130000

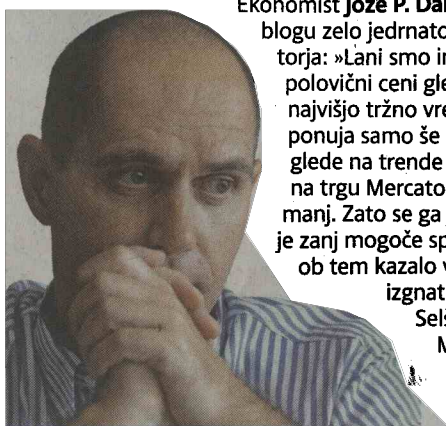
Country: SLOVENIA

Size: 781 cm2

2 / 2

zamenjal tudi NS. Do marca ga je vodil svetovalec Pivovarne Laško Robert Šega, nato je krmilo prevzel Matej Lahovnik.

V KATRAN IN PERJE!

Ekonomist **Jože P. Damijan** je pred dnevi na svojem blogu zelo jedrnato požvel prodajanje Mercatorja: »Lani smo imeli kupca, ki bi ga kupil po polovični ceni glede na njegovo zgodovinsko najvišjo tržno vrednost, danes isti kupec ponuja samo še četrtno. Čez eno leto bo glede na trende poslovanja in prezadolženost na trgu Mercator vreden le še osmino ali manj. Zato se ga je treba znebiti takoj, dokler je zanj mogoče sploh še kaj dobiti. Seveda bi ob tem kazalo v katran in perje namočiti in izgnati četverico (Jamnik, Debeljak, Selšek in Križanič), ki je prodajo Mercatorja lani preprečila in lastnike oropala za približno 300 milijonov kupnine.«

Medtem ko delničarji že odločajo o novem poskusu prodaje Mercatorja, še niso poiskali odgovornih za prejšnje neuspele. FOTO JURE ERŽEN